

динката и разнитъ щрихове (водене на лжка): легато, стакато, тремоло и пр.—цигулката е най-богатия инструментъ, и за това е нареченъ „царь на инструментитъ“. По своята сжщностъ, Ц-та е инструментъ за едногласно свирене, но позволява, сжщо, и двойни и тройни ноти, и даже пълни акорди. Литературата за Ц-та е една отъ най-богатитъ: всички голъми майстори сж отдѣляли частъ отъ своето творчество за нея. Сжщо тъй богата е и педагогическата литература за Ц. Показалецъ за цигулковата литература е направилъ Албертъ Тотманъ — „Führer durch die Violinliteratur“, а отъ многото съчинения върху историята на цигулката и нейнитъ майстори — едно отъ най-ценнитъ е това на Василиевски (гл. т.), „Die Violine und ihre Meister“ — Цигулката и нейнитъ майстори.

Цилхеръ, Херманъ — Zilcher, Hermann — пианистъ и значителенъ



Херманъ Цилхеръ

компонистъ, род. 18 авг. 1881 въ Франкфуртъ а/М., училъ тамъ въ Хоховата консерватория при Шолцъ, Квастъ и Кноръ, 1901 получава Моцартовата премия, предприема концертни пжтувания, заедно съ Печ-

никовъ и Вечей, въ Америка, скандинавскитъ страни и Испания; 3 години е преподавателъ въ Хоховата консерватория, 1908 е професоръ по пиано и композиция въ Мюнхенската музикална академия, а отъ 1920 — директоръ на Юрибургската консерватория. Въ музиката на Ц. има нѣщо отъ духа на Брамса — и емпресионистични елементи. Творби (най-важни): 2 симфонии, 1 симфонietta „На моето нѣмско отечество“ — за хоръ и оркестръ, „Укротяване на опърничавата“ — весела сюита за 12 соло-инструмента, двоенъ концертъ за 2 цигулки, концерти за цигулка и пиано, концертщюкъ за чело, „Жалба“ за цигулка и оркестръ; „Нощъ и утро“ за 2 пиана, оркестръ и тимпани; 1 цигулкова соната, 1 клавирквинтетъ, сюита за 2 цигулки и оркестръ, симфония за 2 пиана, хорови творби; „Райхардтъ“, „Меса на любовта“ въ 3 части, пантомима съ пѣне „Fitzebutze“ (по Демелъ), музика къмъ „Както обичате“ (Шекспиръ), музикална комедия „Докторъ Айзенбартъ“, нѣколко цикъла пѣсни: „Демеловъ цикълъ“, „Пѣсень на двамината въ нощта“, „Нощенъ напѣвъ и утринна пѣсень“, клавири и др. инструментални нѣща.

Цимбалистъ, Ефремъ — руски цигулковъ виртуозъ, род. 7 май 1889 въ Ростовъ на Донъ, възпитаникъ на Петербургската консерватория (Ауеръ), концертиралъ съ голъмъ успѣхъ въ Европа и Америка, писалъ цигулкови творби и музикалната комедия „Honeydew“ (1920).

Циреръ, Карлъ Михаелъ — Zieher, Carl Michael — значителенъ танцовъ компонистъ, род. 2 май 1843 въ Виена, умр. 14 ноемв. 1922 с. т., воененъ капелмайсторъ на прочутия „Хохъ ундъ Дойчмайстеръ региментъ“, (чиято капела подъ Вацекъ гостува презъ време на голъмата война у насъ), ромънски придворенъ капелмайсторъ, а 1908/18 — императорски и кралски балъ-директоръ въ Виена. Ц. е последния представителъ на виенския валсъ (класически), писалъ 22 оперети и около 600 танца.

Цистръ, фр. cistre — струненъ инструментъ, приличенъ на китарата и лютната, отъ който тоноветъ се